

RÆLINGEN
KOMMUNE

Planstrategi 2024–27

Innhold

1. Planlegging for en bærekraftig utvikling
2. Planstrategi og plansystemet
3. Gjeldende kommuneplan og revisjon
4. Erfaringer med gjeldende kommuneplan
5. Rammer for planleggingen

1. Planlegging for en bærekraftig utvikling

En bærekraftig utvikling skal møte behovene vi har i dag uten å ødelegge mulighetene for de som kommer etter oss. FNs 17 mål for en bærekraftig utvikling er en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene påvirker norsk politikk nasjonalt, regionalt og kommunalt. Bærekraftig utvikling handler om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Planstrategiens formål er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør startet opp eller videreføre for å møte kommunens behov, og for å legge til rette for en bærekraftig utvikling i kommunen. Dette vil gjelde både kommuneplanen og andre planer. Planstrategien viser en oversikt over kommunens planverk og tar opp behovet for en forenkling. Videre viser planstrategien en gjennomgang av de viktigste områdene i kommuneplanens samfunnsdel og hvilke områder og utfordringer kommunen må vektlegge framover. Arealstrategiene viser koblingen mellom samfunnsdelens mål og arealdelen.

Planstrategien er ikke en plan og skal derfor ikke vedta mål eller strategier.

2. Planstrategi og plansystemet

Kommuneplanen

Kommuneplanen er det øverste styringsdokumentet i kommunen. Den skal gi retning til samfunnsutviklingen og andre planer skal bidra til å gjennomføre målene den setter.

Kommuneplanen har en samfunnsdel og en arealdel, som sammen skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver (plan og bygningsloven § 11-1).

Kommuneplanens samfunnsdel kobler kommunens utfordringer til bærekraftsmålene, og viser hvilke strategier kommunen vil ha for å nå disse målene.

I Rælingen kommune utgjør *handlingsprogrammet med økonomiplanen* samfunnsdelens handlingsdel. Økonomiplanen inneholder de fire neste budsjettårene. Den omfatter hele kommunens virksomhet og gir en oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Kommuneplanens arealdel dekker hele kommunens areal. Arealdelen viser sammenhengen mellom mål og strategier i samfunnsdelen og ønsket arealbruk. Planen styrer den langsiktige arealutviklingen i kommunen og setter rammer for framtidige tiltak og arealbruk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas. Kommuneplanens arealdel er juridisk bindende og styrende for mer detaljerte reguleringsplaner (område- eller detaljreguleringsplan) og utbyggingstiltak.

Et nytt og enklere plan- og styringssystem

Plan- og styringssystemet skal gi rammer for hvordan kommunen skal utvikles og for kommunens interne styring. I tillegg til kommuneplanen har Rælingen kommune i dag ca 15 planer. For noen år tilbake hadde vi over det dobbelte.

Samfunnsdelens rolle som verktøy for strategisk og politisk styring er vektlagt stor betydning i Rælingen. Samfunnsdelen bidrar til bedre og mer helhetlig planlegging, strategisk styring, politisk styring og medvirkning. De andre planene er lagt hierarkisk mellom samfunnsdelen og handlingsprogrammet, noe som har ført til at styringssignalene har «borte på veien».

Prosessen med å kode ut og konkretisere føringer fra alle planer, i tillegg til føringer fra staten, er komplisert og fører til at «alt er viktig». Vi får høy kompleksitet, utydelige prioriteringer og mange fortolkningsmuligheter underveis i prioriteringsprosessen.

Vi har derfor behov for å redusere kompleksiteten ytterligere.

Økt endringstakt og raskere gjennomføring

Gitt de store samfunnsutfordringene vi har i dag, har vi behov for raskere endringstakt og raskere gjennomføring. Vi trenger mer, bredere og tidligere involvering for å bli mer treffsikre. Involvering fra folkevalgte, innbyggere og samfunnsaktører. Vi må måle oftere underveis, på hva som er samfunnseffekten av det vi gjør, og vi må endre kurs når vi ser at det trengs. En lang planprosess kan føre til at det vi så var utfordringsbildet i oppstart av prosessen, ikke lenger er tilfelle eller har endret seg. I dag knytter vi nøkkeltall og kunnskap om et område til arbeid med planer, noe som tar lang tid. Med en forenkling av plan- og styringssystemet, med færre planer enn vi har i dag, og en annen form for «plandokumenter», vil en større del av føringene kunne legges til handlingsprogrammet. Med et mer «levende» kunnskapsgrunnlag som ikke er knyttet til planarbeid, vi vi kunne justere raskere.

Mer samarbeid

Politisk styring skal skje ved at folkevalgte organer fatter vedtak, og prioriteringer samt fordeler ressurser på grunnlag av *skriftlige saker og politisk debatt om sakene*. Men politisk styring kan også skje ved at folkevalgte og administrasjonen jobber sammen på en mer smidig måte og bruke mer tid på innbyggerinvolvering og samskaping. Vi er vant til langdryge arbeidsformer der administrasjonen, på bestilling fra politikken, jobber ut et plan- eller strategidokument. Politikken involveres noen ganger underveis og ofte kun på slutten av en tung og byråkratisk prosess. Folkevalgte skal *styre* lokalsamfunnet, ikke kun medvirke. Det blir derfor viktig at folkevalgte har «fingeren på snøret» på de mest krevende utfordringen og er med både i oppstart og gjennom prosesser, ikke bare som beslutningstakere på slutten. Vi må jobbe bedre med å få kunnskap fra ansatte i tjenesten og ikke minst fra de som mottar tjenester. Vi har også vektlagt at innbyggere skal oppleve helhetlig tilbud, og at innbyggere bør i større grad medvirke. I dette ligger også at kommunen kan avklare forventninger til innbygger også.

Færre planer

Vi legger til grunn at formelt planverk skal holdes på et minimum og at handlingsprogrammet får en tydeligere rolle i strategiutforming og prioritering av utviklingsarbeid enn tidligere. Vi legger opp til at vi som utgangspunkt ikke reviderer planer etter utgått periode.

Oversikt over gjeldende planer

Overordna planer	Gjelder for	Revisjon	Kommentar
Planstrategi	2024-2027	2024	Ny planstrategi vedtak vår 2024
Kommuneplanens samfunnsdel	2022-2033		
Kommuneplanens arealdel	2022-2033		
Nærmiljø			
Temaplan vann og vannmiljø	2023-2034		
Trafikksikkerhet	2021-2026	Ivaretas i kommuneplanen og handlingsprogrammet ved neste revisjon	
Kommunedelplan klima, energi og sirkulær økonomi	2022-2033		
Kommunedelplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	2022-2033		
Helse/Mestring			
Strategi for helse, omsorg og velferd	2022-2033		
Plan for kommunens boligsosiale virksomhet	2022-2025	Ivaretas i kommuneplanen og handlingsprogrammet ved neste revisjon	
Oppvekst			
Plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer	2024-2027	2024	Under arbeid
Strategi for barnehageeier	2022-2026	Ivaretas i kommuneplanen og handlingsprogrammet ved neste revisjon	
Strategi			
Kommunikasjonsplan	2017-2020	2023	Ny kommunikasjonsstrategi fra høst 2024. Administrativ plan.
Alkoholpolitisk plan	2024-2028		Vedtak høst 24
Veteranplan	2020		
Overordnet beredskapsplan		2025	
Helhetlig ROS-analyse		2025	Kommunestyret tar ROS-analysen til orientering
Strategi for digitalisering og innovasjon	2022-2025	Ivaretas i kommuneplanen og handlingsprogrammet ved neste revisjon	
Kommunedelplan for kulturminner og -miljøer	2017-2028		
Andre			
Kommunedelplan landbruk	2016-2027	2025	
Oversiktsdokument for skolekapasitet	2020-2030		Bygget på tidl. saker om skolekap/skolebruksplan

Planene er førende til de utgår, og de viktigste strategiene fra planene tas videre inn i handlingsprogrammet. Det er to områder vi skal gi ekstra oppmerksomhet i kommende periode: Styrke samhandling og samarbeid med næringslivet og konkretisere risiko- og sårbarhetsanalysen.

3. Gjeldende kommuneplan og revisjon

Gjennom vedtak av planstrategien tar kommunestyret stilling til om gjeldene kommuneplan helt eller delvis skal revideres. I tillegg tar kommunestyret stilling til om det er behov for andre planer i valgperioden, eventuelt revidering eller oppheving av planer.

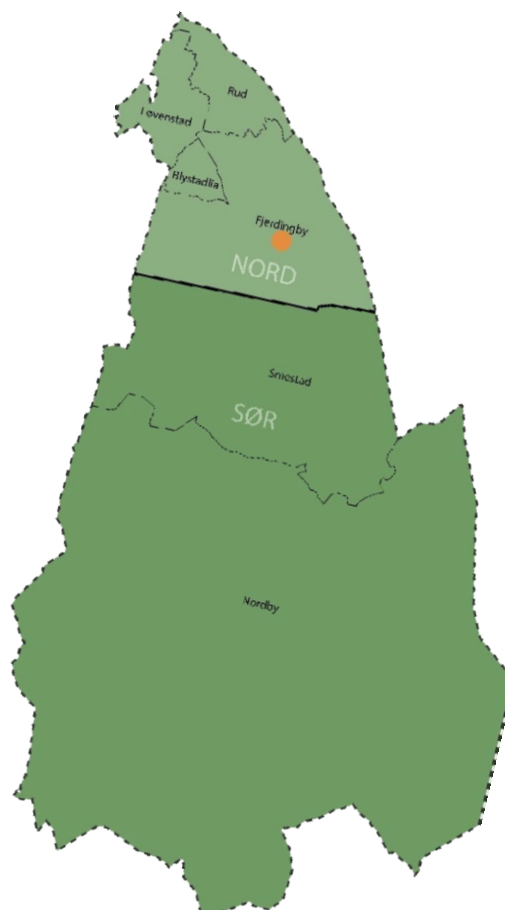
Kommuneplanens samfunnsdel 2022-33 ble vedtatt av kommunestyret 27. oktober 2021. Kommuneplanens arealdel 2022-2033 ble vedtatt av kommunestyret 15. februar 2023.

I februar 2024 ble det holdt et politisk verksted med medlemmer fra alle partier.

Utvalgsmedlemmene gikk gjennom samfunnsdelens satsningsområder, mål, strategier, samt arealstrategier, og vurderte relevansen sett opp mot medlemmenes partiprogram. Det var politisk enighet om at samfunnsdelen fortsatt bør gjelde som kommunens styringsdokument og ikke revideres i perioden. Arealstrategiene, som legger føringer for arealdelen ble også vurdert som fortsatt gjeldende. Med bakgrunn i at arealdelen til kommuneplan nylig er revidert, og at det er et stort boligpotensiale som allerede er avklart i gjeldende planverk, er det ikke behov for å revidere arealdelen nå.

Det er viktigere å sikre at ressursene brukes på å ferdigstille planer for de områdene som er avklart i gjeldende plan og som er nærmest realisering.

I neste kapittel framgår en vurdering av samfunnsdelens satsningsområder, hva som er satt i gang og hvor vi trenger utviklingsmål i kommende handlingsprogram. Arealstrategien viser koblingen mellom samfunnsdelen og arealdelen.

4. Erfaringer med gjeldende kommuneplan

Satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel peker ut prioriterte mål og strategier som skal være styrende for alle som jobber i kommunen. Samfunnsdelen gjelder for en periode på 12 år og er retningsgivende og overordnet. Andre planer skal ta utgangspunkt i målene i samfunnsdelen og handlingsprogrammet skal vise hva som prioriteres i kommende fireårsperiode. Satsingsområdene i samfunnsdelen bygger på kommunens visjon og tar utgangspunkt i nåværende og framtidige utfordringer og samfunnstrekk.

Kommuneplanen har tre satsingsområder og ni overordna mål:

Målene i kommuneplanen er koblet til FNs bærekraftsmål. En bærekraftig utvikling skal imøtekomme behovene vi har i dag uten å ødelegge mulighetene for de som kommer etter oss. Bærekraftig utvikling handler om *sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft*. For å skape bærekraftig utvikling må verdenssamfunnet jobbe med disse tre områdene og det er sammenhengen mellom disse som avgjør om noe er bærekraftig. Dette krever samarbeid og samordnet innsats på tvers. Kommune, frivillige organisasjoner, privatpersoner og næringsliv må spille på lag.

Langsiktig arealstrategi

1. Styre boligbyggingen innenfor prioriterte vekstområder og begrense fortetting i resten av kommunen.
2. Legge til rette for en arealutvikling som reduserer klimagassutslipp, begrenser transportomfanget, reduserer bilbruken og øker mulighetene for bedret kollektivtilbud
3. Legge til rette for flerfunksjonell arealbruk i vekstområdene, som sikrer nødvendig areal til næringsformål
4. Legge til rette for en variert boligsammensetning
5. Legge vekt på estetikk og bokvalitet ved planlegging og utforming av nye boområder
6. Etablere gode møteplasser for alle aldersgrupper, som sikrer inkludering og trygghet
7. Legge til rette for god adkomst til skog og vann og gode muligheter for friluftsliv og fysisk aktivitet
8. Sikre trygg ferdsel og fremkommelighet for gående og syklende
9. Sikre bevaring av naturmangfold og kulturverdier, og et sterkt jordvern
10. Planlegge for klimatilpasning ved å ta hensyn til konsekvensene av klimaendringene med hyppigere ekstremvær og mer nedbør

Leve og mestre hele livet

Trygg og god oppvekst

En trygg oppvekst gir grunnlag for et godt liv.

I samfunnsdelen framhever vi at barn og unge skal føle seg inkludert, delta aktivt og

ha mulighet til å utfolde seg. Nærhet og trygghet fra voksne er avgjørende for barnets utvikling,

læringsmuligheter og psykiske helse. Tidlig innsats og støttetiltak for utsatte barn er derfor viktig både før og

etter skolestart. Kvalitetsbarnehager påvirker helse, utdanning og økonomi i voksen alder og gode skoler

gir faglig kompetanse og sosial mestring. Verdier, holdninger og sosial kompetanse er også viktig i skolen.

Skolene i Rælingen har høyere mobbetall enn landsgjennomsnittet og vi registrerer en økende andel med langvarig skolefravær, samt en økning i antall trusler og voldstilfeller.

De unge innbyggerne i Rælingen rapporterer i noe høyere grad om psykiske plager og lavere deltakelse i fritidsorganisasjoner i Ungdata-undersøkelsen enn gjennomsnittet.

Et strategisk grep i arbeidet med å forebygge utenforskap er derfor at vi etablerer et virksomhetsområde som samler tjenester til barn og unge. Vi skal ha en tverrfaglig tilnærming og etablerer innsatsteam for de mest kompliserte sakene i *område oppvekst*. Vi skal også sikre hele familieperspektivet i *området mestring*. I tillegg samler

lavterskeltjenester i Rælingshjelpa, og vi skal ha teambaserte samarbeid på tvers av områder. Oppvekstreformen (barnevernsreformen) har gitt føringer for arbeidet med plan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsvansker.

Gode hverdagsliv i et aldersvennlig samfunn

Samfunnsdelen viser at Rælingen kommune har som mål at innbyggerne skal føle seg

trygge, være aktive og leve i helsefremmende omgivelser. Vi ønsker å skape et

aldersvennlig samfunn som møter utfordringene knyttet til en aldrende befolkning. Dette vil også være til gagn for alle aldersgrupper. Sentralt i dette arbeidet er å involvere flere

sektorer og innbyggere, slik at vi kan utvikle et lokalsamfunn der eldre kan bo hjemme

lengst mulig, delta i aktiviteter og unngå ensomhet og isolasjon. Friske eldre kan være en verdifull ressurs for samfunnet, derfor er det viktig at de er aktive både fysisk, mentalt og sosialt.

Det er det en nasjonal utfordring hvordan kommuner skal håndtere den demografiske utviklingen, der vi på sikt får flere eldre og færre i yrkesaktiv alder. Framskrivninger og prognoser viser at Rælingen kommune vil få betydelig flere innbyggere over 80 år de kommende ti årene, samtidig som tilgangen til helsepersonell reduseres. Selv om mange vil holde seg friske lenge, vil flere i de eldste aldersgruppene føre til et økt behov for helse- og omsorgstjenester, samtidig som økonomi, kompetanse og kapasitet vil være begrenset. I tillegg ser vi en vekst i antall innbyggere som har behov for miljøtjenester. Det betyr at kommunens tjenester og innsats i enda større grad må prioriteres og differensieres, og vi må ha en riktig bruk av de ulike tjenestene. Dette blir tydeligere konkretisert i handlingsprogrammet. Rælingen kommune har i dag en ung befolkning, er det først og fremst innen tjenester til unge vi opplever et press. Vi ser en økning i omfang av barn og unge med behov for ulike støtte- og hjelpetiltak, og innen helse opplever et økende antall innbyggere med sammensatte behov for hjelp og oppfølging.

Framover må kommunens prioriteringer i enda større grad ses opp mot hva den enkelte innbygger selv kan ta ansvar for og hva deres sosiale nettverk, frivillige og lokale organisasjoner kan bidra med.

En boligutvikling som sikrer gode boliger og hindrer at utsatte grupper i befolkningen står utenfor boligmarkedet er viktig for opplevd trygghet, tilhørighet og mestring.

Det er et nasjonalt mål at boliger til vanskeligstilte skal spres mest mulig rundt i kommunen, samt at bomiljøer skal bestå av ulike boligtyper og størrelser. Det er behov for å gjennomgå boligutviklingen og kommunens virkemidler for å møte boligbehovet og utvikle gode boligstrategier.

Selv om kommunen forsøker å legge til rette for variasjon i boligtyper også i fortettede områder, er prisnivået en utfordring for barnefamilier, førstegangsetablerere og lavinntektsgrupper. Variasjon i boligtyper er viktig for å ivareta en sosial bærekraft og kunne tilby boliger for alle. I tillegg er det nødvendig å ta i bruk andre virkemidler som utbyggingsavtaler, kommunal eiendomspolitikk og bruk av Husbankens låne- og støtteordninger for å styrke en boligsosial profil.

Inkluderende lokalsamfunn

Kultur, idrettsarenaer, friluftsområder og møteplasser gir innbyggerne muligheter til aktive liv. Lav terskel for deltakelse og engasjement styrker fellesskapet. Møteplasser, både fysiske og digitale, er viktige for et godt lokalsamfunn. Kommunen må samarbeide mer med frivillige organisasjoner for å få til en bærekraftig drift. Samfunnsdelen har mål og strategier som viser at kommunen legger til rette for innbyggernes liv og involvering i lokalsamfunnet.

Framover har vi behov for å øke og profesjonalisere den eksterne samhandlingen i utviklingen av tjenester, herunder samhandlingen med innbyggere og tjenestemottakere, frivillige, næringsliv, interesseforeninger, academia, mfl. Dette er spesielt viktig for i større grad involvere innbyggere og frivilligheten i utviklingsarbeidet. Eksempelvis er kulturområdet et viktig virkemiddel for å redusere utenforskapet ved styrking av identitet, tilhørighet, helse og livskvalitet for de unge i kommunen.

Vi fortsetter å videreutvikle aktivitetsarealer og møteplasser for innbyggerne. Økt samspill med frivillige, innbyggere og lag og foreninger er en viktig del av dette.

Folkehelsearbeidet er viktig for å forebygge risikofaktorer som kan føre til utenforskap.

RÆLINGEN
KOMMUNE

Samarbeid for natur og mot klimaendringer

Lavutslippssamfunn

Arbeidet med reduisering av klimagassutslipp er i full gang, og etter forrige revidering av kommuneplan har det blitt utarbeidet kommunedelplan klima, energi og sirkulær økonomi – i tillegg er klimabudsjett 2023-2030 innlemmet i handlings- og økonomiplanen. I arbeidet med handlings- og økonomiplan vil det være viktig med oppdatering av kunnskapsgrunnlag, og videre arbeid med indikatorer og rapportering for å sikre at vi er i riktig retning.

Naturmangfold

Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfold, og det vil derfor være viktig å følge opp bestemmelsene som finnes i kommuneplanens arealdel om krav til utredning og vurdering av naturmangfold for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag før beslutninger tas.

Tur og friluftsliv er viktig for Rælingens innbyggere, og implementering av kommunedelplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (2022-2033) sti- og løypeplan jobbes videre med. Det arbeides også med å øke kunnskapsgrunnlaget ved kartlegginger, i forbindelse med utbyggingssaker og dekke andre kunnskapshull for å sikre en god forvaltning av naturen.

Planlegge for klimaendringer

Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer sårbarhet og negative konsekvenser for samfunnet. Klimaendringer er en stor del av kommunedelplan klima, energi og sirkulær økonomi. Konsekvensene av hendelser som er knyttet til klimaendringer kan ha store konsekvenser, og inngikk i revideringen av «Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2022». I den forbindelse ble det jobbet konkret med hvilke forebyggende og skadebegrensende tiltak vi har ved hendelser som flom, skred og skogbranner.

Temaplanen for vann og vannmiljø 2023-2034 inkluderer strategier for å integrere overvannshåndtering i alle plan- og byggesaker. Målet er å optimalisere håndteringen av overvann og vassdrag samtidig som de bidrar til biologisk mangfold og trivsel. Integrering av vegetasjon i overvannsanlegg reduserer overvannsmengden og styrker det lokale økosystemet.

Klimatilpasning er et fagfelt i rask utvikling, og er essensielt å holde oss oppdatert på ny kunnskap i forbindelse med plan- og byggesaker, i tillegg til tverrfaglig samarbeid internt i kommunen og med andre kommuner.

RÆLINGEN
KOMMUNE

Nærområder med kvaliteter

Stedskvaliteter i nærområdene

Gode nærområder er viktig for trivsel, trygghet, bosetting og næringsutvikling. Hvordan vi former våre omgivelser betyr mye for vår hverdag og hvordan vi lever våre liv. Det er derfor viktig at kvalitet, nærhet og tilgjengelighet vektlegges i den fysiske planleggingen. I kommuneplanens arealdel 2022-2033 er det gitt bestemmelser om utforming av møteplasser, stilt krav til estetikk og tilpasning til stedskarakter, og føringer for ivaretagelse av kulturminner og kulturmiljø for å nevne noe. Dette er alle elementer som inngår i begrepet stedskvalitet.

Frå mot 2035 er det anslått at det kan bli oppført omtrent 2200 nye boliger, noe som tilsvarer et gjennomsnitt på ca. 185 nye boliger per år. Det er forventet høyest utbygging på Fjerdingby, med underkant av 800 boliger i samme periode. Det vil være viktig å ta hensyn til nærområdenes kvaliteter og særpreg også ved utvikling av nye boligområder.

Kommunens langsiktige arealstrategi mot 2060 er et viktig styringsverktøy som angir hovedprinsipper og føringer for Rælingens langsiktige arealbruk og arealforvaltning. Strategien gir konkrete premisser for hvor arealutviklingen skal skje og hvor denne skal være mer konsentrert, for å oppnå en samordnet areal- og transportutvikling. Dette er nødvendig for å redusere transportbehovet, ivareta jordvern- og naturhensyn, sikre kulturlandskap- og friluftsområder, samt bidra til å løse klimautfordringene. Det vil være viktig å fortsette oppfølgingen av strategien i plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen.

Det har blitt arbeidet med å legge til rette for en høyere utnyttelse i de mer sentrale områdene ved kollektivknutepunkt og innenfor prioriterte vekstområder. For å sikre oppfølging av regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus er det i gjeldende kommuneplan tatt stilling til at 80% av den framtidige veksten skal foregå innenfor kommunens prioriterte vekstområder, som er Fjerdingby, deler av Rud og deler av Løvenstad. Utenfor disse områdene skal det være en begrenset fortetting, hvor det kan tilrettelegges for en vedlikeholdsvekst på 20% for å opprettholde stabile bomiljøer innenfor allerede etablerte byggeområder.

Varierte og inkluderende bomiljøer

Det er viktig å tilrettelegge for boliger av kvalitet, størrelse og universell utforming som gir grunnlag for livsmestring i hjemmet i ulike deler av livet. I gjeldende arealdel er det stilt krav til variasjon av boligsammensetning. I medhold av arealdelen kan det også i den enkelte reguleringsplansak kreves at det fastsettes bestemmelser om fordeling mellom boligstørrelser og boligtyper. Det er også gitt bestemmelser og retningslinjer om universell utforming, og hvordan dette skal sikres i den enkelte sak. Det vil være viktig å bruke de tilgjengelige virkemidlene som finnes i gjeldende arealdel i arbeidet med å få til varierte og inkluderende bomiljøer.

Trygg og grønn mobilitet

Transportutviklingen har tydelige koblinger til kommunens arealdisponeringer. Grønn mobilitet handler om miljøvennlige måter å reise på. Det skal være enkelt, trygt og attraktivt å komme seg rundt i Rælingen ved å gå, sykle eller reise kollektivt.

Det er viktig å planlegge og legge til rette for gode trafikksikre løsninger. Trygge og effektive gang- og sykkelveiforbindelser er viktig for at blant annet barn og unge skal kunne gå eller sykle til og fra skole og fritidsaktiviteter. Trafikksikkerhetsplan 2021-2026 inneholder viktige mål og tiltak for trafikksikkerhet i kommunen, og bidrar til å tilrettelegge for både gående og syklende. I arealdelen blir trygg ferdsel for gående og syklende ivarettatt gjennom bestemmelser som videre følges opp i plan- og byggesaker.

Når kommunen vokser blir det større press på de eksisterende forbindelseslinjene og eksisterende infrastruktur. I planleggingen vil det være nødvendig å se på grep som vil bidra til et mer effektivt, bærekraftig og klimavennlig transportsystem i tråd med overordnede retningslinjer og føringer. Dette har blant annet betydning for kommunens attraktivitet, muligheten for å planlegge for lavt utslipp av klimagasser, trafikksikre forhold, tilgjengelighet til ulike tjenestefunksjoner, friluftslivsområder og liknende.

Det vil være viktig at areal- og transportutvikling ses både i regional sammenheng og på tvers av kommunegrenser, når det gjelder trafikkvekst og utbyggingsmønster. Tilrettelegging for gode mobilitetsvaner forutsetter et tett samarbeid med de tilgrensende kommunene, Akershus fylkeskommune og Ruter.

5. Rammer for planlegging i Rælingen kommune

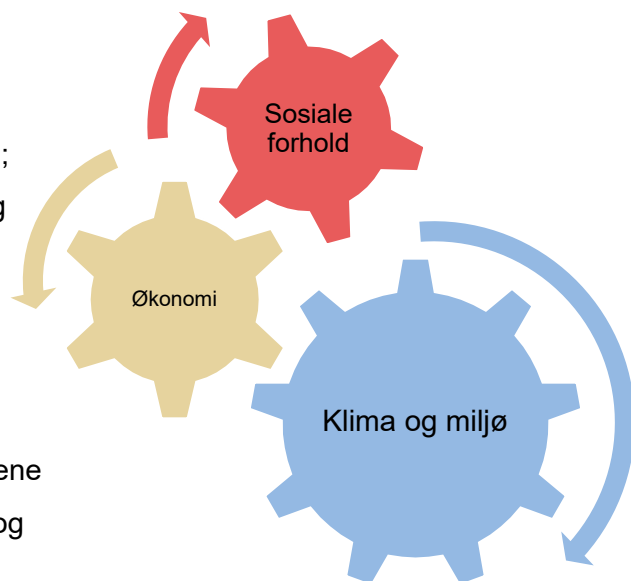
Nasjonale forventninger til planleggingen

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Dette går fram av plan- og bygningsloven § 6-1.

De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. I forventningsdokumentet vektlegges det at kommunens plansystem skal være enkelt og planprosesser kunnskapsbaserte, effektive og inkluderende. Regionale og kommunale planer skal bygge på FNs bærekraftsmål, nasjonale klima- og miljømål og lokalt folkestyre.

Følgende temaer framheves og skal ivaretas i planlegginga: trygge og inkluderende lokalsamfunn; velferd og bærekraftig verdiskaping; klima, natur og miljø for framtida; og samfunnssikkerhet og beredskap. Dokumentet kan leses [her](#).

Statsforvalteren i Oslo og Vikens forventningsbrev 2024 retter søkelys på sentrale oppgaver kommunene forvalter og som regjeringen spesielt er opptatt av og har klare forventninger om.

Regionale forventninger til planlegging

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (RATP) kom i 2015 og handler om hvordan areal og transport kan samordnes bedre i regionen.

Den regionale planen fastslår areal- og transportstrategier, samt retningslinjer som skal styre utviklingen i Oslo og Akershus. Det legges opp til en sterkere konsentrasjon av bolig- og arbeidsplassveksten til noen prioriterte vekstområder, og en tilsvarende klar begrensning på spredt vekst utenfor disse områdene. Det er forventet at det legges til rette for høy vekst i nærhet til ulike handels- og tjenestetilbud, der kollektivtransporten er konkurransedyktig med bil, og der det er ledig kapasitet eller planlagt økt kapasitet i det regionale kollektivtransportnettet.

Bybåndssamarbeidet

For å følge opp den regionale planen om en felles areal- og transportstruktur deltar Rælingen i en arbeidsgruppe for felles strategisk areal- og transportplanlegging i bybåndet sammen med kommunene Oslo, Lørenskog, Lillestrøm, Bærum, Asker, Nordre Follo, samt Statsforvalteren i Oslo og Viken, Akershus fylkeskommune og transportaktørene Statens Vegvesen, Ruter, Jernbanedirektoratet og Bane NOR. Oslo kommune leder dette samarbeidet. Bybåndet er det sammenhengende byområdet mellom Oslo, Lillestrøm, Nordre Follo og Asker, som skal ta en høy andel av veksten i befolkning og arbeidsplasser.

Bybåndssamarbeidet har utarbeidet en veileder for fortetting og transformasjon med bykvalitet i bybåndet som beskriver prosesser og metoder for fortetting og transformasjon med bykvalitet.

Interkommunalt samarbeid

Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) er et regionråd for politisk og administrativ håndtering av saker som omfatter kommunene Rælingen, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland og Lillestrøm. SNR skal ivareta samordning og fremme regionens interesser regionalt og nasjonalt, særlig innen areal- og transport og næringsutvikling.

Regionale planer og føringer

Disse føringene legges til grunn for plan- og utredningsarbeid i Rælingen kommune:

[Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus](#)

[Regional plan for handel, service og senterstruktur](#)

[Regional plan for innovasjon og nyskaping i Oslo og Akershus fram mot 2025](#)

[Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2016 - 2030](#)

[Regional plan for kulturminner og kulturmiljø](#)

[Regional plan for klima og energi](#)

[Regional plan for masseforvaltning](#)

[Regional vannforvaltningsplan 2022-27](#)

[Kommunehelsa statistikkbank](#)

[SSB kommunefakta](#)

[Folkehelseinstituttet folkehelseprofil oppvekstprofil](#)

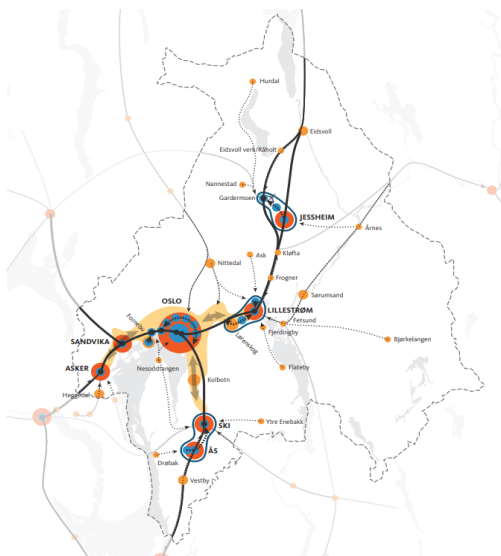
[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\] - Lovdata](#)

Nye Akershus fylkeskommune jobber med tre nye sentrale planer som vil gi føringer for Rælingen kommune:

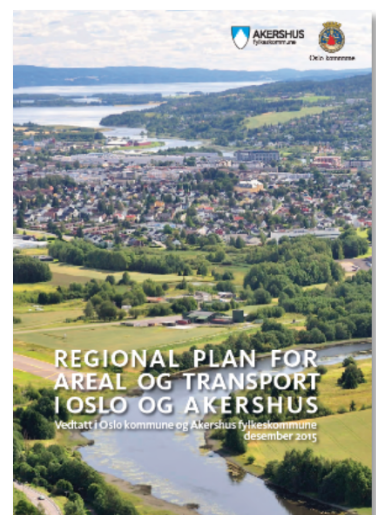
- Regional plan for kompetanse og verdiskapning
- Regional plan for areal og mobilitet
- Regional plan for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd

Det er ikke ventet at disse er ferdigstilt før Rælingen kommune behandler planstrategien.

Vi følger allikevel arbeidet tett og vil se til føringene ved neste revisjon av kommuneplanen.

Prioriterte vekstområder i Oslo og Akershus

**RÆLINGEN
KOMMUNE**

Rælingen kommune
Postboks 100
2025 Fjerdingby

Besøksadresse:
Bjørnholthagan 6
2008 Fjerdingby

Telefon: 63 83 50 00
E-post: postmottak@ralingen.kommune.no

www.ralingen.kommune.no